

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Гендерна психологія»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Психологія»
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Психології
Семестр	IV
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	к.психолог.н., доц. Мороз Оксана Іванівна
Контактна інформація	v4megu@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Знання з навчальної дисципліни «Гендерна психологія» формують компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі психології що здатен вирішувати типові професійні завдання у плануванні, організації та наданні конкретної дієвої психологічної допомоги. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та сприяння становленню всебічно розвинутої особистості як суб'єкта успішної професійної, освітньої та науково-дослідницької діяльності. При викладанні дисципліни застосовуються активне соціально-психологічне навчання, ситуаційні завдання, тренінгові вправи, ділові ігри, презентації, консультативні бесіди, «круглі столи», евристичні бесіди, дискусії, профорієнтаційні бесіди, що розвивають у студентів психологічне мислення та навички фахового спілкування й розв'язання психологічних проблем. Заняття зі студентами відбуваються на засадах діалогу та партнерської взаємодії тощо. <i>Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту опанувати психологічні технології формування у студентів системи знань щодо сприяння становленню всебічно розвинутої особистості як суб'єкта успішної професійної, освітньої та науково-дослідницької діяльності; формувати професійні компетенції, розвивати здатність розв'язувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, соціальних груп і організацій; оволодіти комплексом спеціальних знань у галузі гендерної психології.</i></p>
Мета та цілі	<p>Формування системи базових знань, умінь та практичних навичок для сприяння активному запровадженню новітніх теоретичних та експериментальних знань з гендерної психології у практичну навчально-наукову діяльність студентів; формування у студентів системи знань щодо саморозвитку особистості, забезпечити на цій основі формування у студентів готовності до майбутньої професійної діяльності.</p>

Результати навчання	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Визначити та прописати для відповідного силабуса дисципліни Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше)
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Психологія», «Психодіагностика», «Вікова психологія».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Напрями досліджень сучасної гендерної психології. Гендерна психологія як наука.	Вивчення лекційного матеріалу, виконання практичних занять, огляд та аналіз наукових публікацій з даної тематики в періодичних виданнях та фахових інтернет-джерелах.	Експрес опитування, відгук на фахову публікацію за даною темою, тести, формування тезаріусу з теми (Знайдіть в словниках, підручниках, спеціальних дослідженнях визначення термінів контенту теми), реферат на тему «Сучасні дослідження в гендерній психології».
2. Провідні чинники гендерної соціалізації. Стереотипна статевотипізована поведінка.	Вивчення лекційного матеріалу, виконання практичних занять, огляд та аналіз наукових публікацій з даної тематики в періодичних виданнях та фахових інтернет-джерелах.	Експрес опитування, відгук на фахову публікацію за даною темою,

		тести, формування тезаріусу з теми (Знайдіть в словниках, підручниках, спеціальних дослідженнях визначення термінів контенту теми), опрацювати «Статеворольовий опитувальник С. Бем»
3. Міфи і реальність подолання гендерних стереотипів.	Вивчення лекційного матеріалу, виконання практичних занять, огляд та аналіз наукових публікацій з даної тематики в періодичних виданнях та фахових інтернет-джерелах.	Експрес опитування, відгук на фахову публікацію за даною темою, тести, формування тезаріусу з теми (Знайдіть в словниках, підручниках, спеціальних дослідженнях визначення термінів контенту теми), есе на фільм «Чужа молитва» (2017, Україна). Художній історико-драматичний фільм режисера А. Сеїтаблаєва, присвячений історії кримсько-татарської дівчини.
4. Соціальна детермінованість психологічних відмінностей статей.	Вивчення лекційного матеріалу, виконання практичних занять, огляд та аналіз наукових публікацій з даної тематики в періодичних виданнях та фахових інтернет-джерелах.	Експрес опитування, відгук на фахову публікацію за даною темою, тести,

Сексизм щодо чоловічих і жіночих ролей.		формування тезаріусу з теми (Знайдіть в словниках, підручниках, спеціальних дослідженнях визначення термінів контенту теми), опрацювати методикку дослідження гендерної ідентичності (МДГІ) Л.-Б. Шнейдер.
5. Особливості ознак невротичних та психотичних розладів статей. Тактика психотерапії: гендерні відмінності.	Вивчення лекційного матеріалу, виконання практичних занять, огляд та аналіз наукових публікацій з даної тематики в періодичних виданнях та фахових інтернет- джерелах.	Експрес опитування, відгук на фахову публікацію за даною темою, тести, формування тезаріусу з теми (Знайдіть в словниках, підручниках, спеціальних дослідженнях визначення термінів контенту теми), підготувати презентацію на тему «Невротичний розвиток чоловіків і жінок під тиском гендерних стереотипів.»

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Основна література

1. Говорун Т. В. Соціалізація: статі та сексуальності. — Тернопіль: Навч. книга “Богдан”, 2001. — 240 с.
2. Говорун Т. В., Кізь О.Б., Кікінежді О.М. Гендерна терапія як інновація у роботі психолога з молодим подружжям. Інноваційні технології розвитку психологічних ресурсів особистості: колективна монографія / відпов. ред. Н.І.Тавровецька. Херсон : Вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2019. С. 7-27.

3. Говорун Т. В., Кікінежді О. М. Стать та сексуальність: психологічний ракурс. Навч. посібник. — Тернопіль: Навч. книга “Богдан”, 1999. — 384 с.
4. Говорун Т.В., Кікінежді О.М. Гендерна психологія: Навчальний посібник. К.: Видавничий центр “Академія”, 2004. 308с.
5. Гендер для медій / Підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей. // За ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової. – Вид. третє, вип. і доп. –Київ: Критика, 2017. – 220 с.
6. Гендерні дослідження: навчально-методичний посібник. – Укладач: Медіна Т.В. – Чернівці:Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 127 с.
7. Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: підручник. К.: Академвидав, 2009. 304 с.
8. Жінка в Україні. Міжвідомчий науковий збірник / За редакці-єю Комарової А. І., Київ, 2004. — Том 30, 32, 42
9. Жінки та чоловіки в Україні: статистичний збірник. – К., 2015.
10. МарценюкТ.Гендер для всіх. Виклик стереотипам. Київ: Основи,2017.-256 с.
11. Кікінежді О.М. Формування гендерної культури молоді. Практична психологія та соціальна робота. 2007. №10. С.19-36.
12. Кікінежді О.М. Становлення Я-концепції жінки/чоловіка в юнацькому віці. Humanitarium. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький ; Ніжин : Лисенко М. М., 2019. Том. 42, Вип. 1 : Психологія. С. 77-90.
13. Кікінежді О. М., Василькевич Я. З. Психологічна безпека особистості в контексті егалітарно- освітньої парадигми. Психологічна безпека особистості у змінному світі: міжнародна колективна монографія / за заг. ред. І.В.Волженцевої. Переяслав-Хмельницький : Домбровська Я.М., 2019. С. 287-304 с.
14. Основи теорії гендеру: Навч. посіб. — К.: ”К. І. С.”, 2004. — 536 с.
15. Основи гендерного аналізу в дисциплінах соціогуманітарного циклу. Методичні рекомендації. Малес Л. В. — К.: — Злато-граф, 2004. — 26 с.

2 .Додаткова літратура

1. Бем С. Линзы гендера: Трансформация взглядов на проблему неравенства полов: пер с англ.. Д.Викторовой. М., 2004. 336 с.
2. Гендерная психология. Практикум.2-е изд. Под ред. И.С.Клециной. СПб.: Питер, 2009.- 496 с.
3. Коннелл Р. Гендер и власть: общество, личность и гендерная политика. Москва.: Новое литературное обозрение, 2015. 432 с.
4. Козачук О. А. Психосоціальний розвиток особистості юнацького віку з гомосексуальною орієнтацією. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія.- К., 2015. 20 с.
5. Кімел М. Гендероване суспільство / Пер. С. Альошкіна. – К.: Сфера, 2003. – 481 с. –[Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0BzyNdbFDRRN_ODNoaEdvUld6Q0U/view
6. Ленгерман П., Нибрюгге-Брантли Дж. Современная феминистская теория // Ритцер Дж.Современные социологические теории. Пер. с англ. 5-е издание. - М., 2002. - С. 357-414.

3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Електронна бібліотека НПН України - <http://lib.iitta.gov.ua>
3. Актуальні проблеми психології - <http://appsychology.org.ua>
4. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України-<http://psychology-naes-ua.institute/>
6. Українська бібліотека - <http://ualib.com.ua/>
7. Психологія-<http://psych.kiev.ua>
8. Соціальні науки-<http://social-science.com.ua/>
9. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи-<http://psyua.com.ua/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати заняття згідно з розкладом, не запізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропусках лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Теми 1- 5, самостійна робота, індивідуальна науково-дослідна робота	60
Підсумковий контроль – залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни